

SBB.V.P.01.2023

Warszawa, 30 grudnia 2023 r.

Pan

Jurand Drop

Podsekretarz Stan

w Ministerstwie Finansów

Uwagi Stowarzyszenia Stop Bankowemu Bezprawiu do projektu ustawy o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej oraz ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.

W ocenie Stowarzyszenia Stop Bankowemu Bezprawiu skupiającego osoby posiadające kredyt mieszkaniowy oraz pokrzywdzone przez instytucje finansowe, brak regulacji prawnych zmierzających do istotnego obniżania obciążeń kredytowych jest realizacją postulatów lobby bankowego. Przedstawiciele Związku Banków Polskich przedstawili założenia do zmiany przepisów o wakacjach kredytowych na początku grudnia 2023r.¹ Ministerstwo Finansów przystąpiło w trybie pilnym do ich realizacji publikując projekt znowelizowanej ustawy o wsparciu kredytobiorców 27 grudnia 2023 r., przedkładając tym samym interes sektora bankowego nad interes wyborców i obywateli. Nowelizacja ustawy, przy jednoczesnej planowanej likwidacji lub ograniczeniu wakacji kredytowych, w ocenie Stowarzyszenia jest działaniem nieadekwatnym do problemu, z którym mierzą się obywatele spłacający rekordowo wysokie raty kredytów mieszkaniowych.

Proponowane przez rząd zmiany prawa, zamiast iść w kierunku ochrony obywateli posiadających kredyty mieszkaniowe przed nadmiernymi, najwyższymi w Europie² obciążeniami finansowymi wynikającymi z rat kredytowych, zmierzać będą do powiększania i tak już rekordowych zysków sektora bankowego. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż w 2023r. zysk netto sektora bankowego wzrósł o 283,5% rdr i wyniósł on, licząc od stycznia do września 2023 roku 21,23 mld PLN³, pomimo korzystania przez kredytobiorców z wakacji kredytowych. W tym samym czasie raty kredytów wzrosły nawet o 300%.

¹ <https://www.parkiet.com/banki/art39509681-tadeusz-bialek-prezes-zbp-wakacje-kredytowe-w-kazdej-formie-sa-bledem>

² Oprocentowanie kredytów hipotecznych w Unii Europejskiej str. 11 https://iws.gov.pl/wp-content/uploads/2023/05/IWS_Dygaszewicz-K._Oprocentowanie-kredytow-hipotecznych-w-Unii-Europejskiej.pdf

³ <https://www.rp.pl/banki/art39371521-banki-bija-rekordy-zyskow-zarobily-cztery-razy-wiecej-niz-rok-temu>

Poniżej zamieszczamy przykłady zwiększonych kosztów rat kredytobiorców, których wynikiem jest zwiększony zysk sektora bankowego na poszczególnej racie.

2021 rok			2023 rok			Zwiększony wynik banku z tytułu odsetek
Rata	Odsetki	Kapitał	Rata	Odsetki	Kapitał	
4 367,71 PLN	2 339,21 PLN	2 028,50 PLN	8 785,89 PLN	8 090,73 PLN	695,16 PLN	5 751,52 PLN
1 899,70 PLN	1 123,60 PLN	776,10 PLN	3 701,80 PLN	3 668,38 PLN	33,42 PLN	2 544,78 PLN
1 918,42 PLN	762,40 PLN	1 156,02 PLN	3 815,15 PLN	3 351,14 PLN	464,01 PLN	2 588,74 PLN
2 468,00 PLN	1 348,00 PLN	1 120,00 PLN	4 405,00 PLN	4 255,47 PLN	149,53 PLN	2 907,47 PLN
1 684,52 PLN	680,18 PLN	1 004,34 PLN	3 044,64 PLN	2 588,29 PLN	456,35 PLN	1 908,11 PLN
1 869,16 PLN	857,30 PLN	1 011,86 PLN	3 694,17 PLN	3 323,47 PLN	370,70 PLN	2 466,17 PLN
1 067,56 PLN	673,50 PLN	394,06 PLN	1 823,11 PLN	1 669,06 PLN	154,05 PLN	995,56 PLN
1 360,89 PLN	604,87 PLN	756,02 PLN	2 730,35 PLN	2 318,41 PLN	411,94 PLN	1 713,54 PLN
983,89 PLN	644,47 PLN	339,42 PLN	1 657,16 PLN	1 407,22 PLN	249,94 PLN	762,75 PLN
1 212,34 PLN	631,81 PLN	580,53 PLN	2 009,71 PLN	1 778,18 PLN	231,53 PLN	1 146,37 PLN
950,76 PLN	449,03 PLN	501,73 PLN	1 751,1 PLN	1 488,04 PLN	263,06 PLN	1 039,01 PLN
1 328,97 PLN	615,42 PLN	713,55 PLN	2 661,02 PLN	2 450,06 PLN	210,96 PLN	1 834,64 PLN
2 099,81 PLN	1 030,73 PLN	1 069,08 PLN	4 153,33 PLN	3 863,08 PLN	290,25 PLN	2 832,35 PLN
632,93 PLN	221,85 PLN	411,08 PLN	1 013,50 PLN	747,33 PLN	269,17 PLN	525,48 PLN
2 468 PLN	1 348 PLN	1 120 PLN	4 405 PLN	4 255,47 PLN	149,53 PLN	2 907,47 PLN
1 684,52 PLN	680,18 PLN	1004,34 PLN	3 044,64 PLN	2 588,29 PLN	456,35 PLN	1 908,11 PLN
1 638,06 PLN	836,06 PLN	801 PLN	3 421,3 PLN	3 195,53 PLN	225,77 PLN	2 359,47 PLN
2 998,89 PLN	2 319,13 PLN	679,76 PLN	4 886,67 PLN	4 681,5 PLN	205,17 PLN	2 362,37 PLN

Zamiast realizacji obietnicy wyborczej o przyjęciu rozwiązania kredytu 0%, Ministerstwo Finansów przedstawia nader szybko projekt będący spełnieniem postulatów lobby bankowego. Jest to podążanie drogą niespełnionej obietnicy z 2015 r. prezydenta Andrzeja Dudy, który także nie zrealizował własnego zobowiązania wyborczego. W przypadku obietnicy prezydenta dotyczyła ona ustawowego rozwiązania problemu kredytów objętych ryzykiem walutowym (indeksowanych i denominowanych do walut obcych). Nie spełniając tej obietnicy wyborczej, utworzono wówczas jedynie Fundusz Wsparcia Kredytobiorców. Liczba kredytobiorców, która skorzystała z ww. Funduszu pokazuje, że było to wsparcie pozorne.

Skutkiem braku wakacji kredytowych i wprowadzenie w ich miejsce wzmiankowanej ustawy, będzie zwiększenie zysków sektora bankowego oraz pogorszenie jakości spłacania kredytów. Zmniejszeniu ulegną również dochody budżetu państwa, gdyż kredytobiorcy zamiast wydawać środki na konsumpcję, będą zwiększać zyski banków, które często transferują je do zagranicznych akcjonariuszy. Zadziwiające jest, że Ministerstwo Finansów przygotowało projekt mający negatywne skutki dla budżetu Państwa.

W ocenie Stowarzyszenia wkrótce zaobserwujemy kolejny wzrost liczby postępowań sądowych. W chwili obecnej bowiem powstało już na tyle dużo wątpliwości dotyczących sposobu ustalania oprocentowania oraz sposobu prezentacji informacji o ryzyku stopy procentowej, że kolejni obywatele coraz śmieiej szukają sprawiedliwości w sądach. Do chwili obecnej nie zostało jeszcze sformułowane zapytanie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w tej sprawie, jednak mając na uwadze rosnącą liczbę spraw sądowych należy się tego spodziewać na przestrzeni najbliższych 2 lat.

Mając na uwadze fakt, iż w Polsce kredyty hipoteczne mają jeden z najwyższych wskaźników oprocentowania w Europie, docelowo oczekiwanym rozwiązaniem systemowym, powinno być wprowadzenie do oferty banków kredytów hipotecznych opartych o stałą stopę procentową w wysokości porównywalnej do państw naszego regionu, nie posiadających waluty euro.

W chwili obecnej bankierzy osiągają na kredytach zyski w wysokości nie posiadającej żadnego ekonomicznego, prawnego, ani moralnego uzasadnienia.

Dla przykładu oprocentowanie w Polsce wynosi 8,5%, w Rumunii - 7,4% (poza strefą EURO), w Czechach - 5,4% a w Danii - 5,1% (poza strefą EURO)⁴

W ocenie Stowarzyszenia, należy wyciągnąć wnioski z faktu, iż polski nadzór finansowy od wielu lat nie jest w stanie wprowadzić kredytów hipotecznych bez ryzyka stopy procentowej. To jeden z licznych argumentów stojących za opinią, iż organ ten należy gruntownie zreformować.

Mając na uwadze sposób procedowania postulatów lobby bankowego, wystąpimy (w odrębnym postępowaniu) o przedstawienie dokumentów źródłowych, na podstawie których przygotowano ww. projekt ustawy oraz wykaz spotkań przedstawicieli Ministerstwa Finansów z przedstawicielami sektora bankowego i ich lobbystami.

---

⁴ <https://forsal.pl/biznes/bankowosc/artykuly/9224199,kredyty-hipoteczne-w-polsce-czy-nadal-sa-najdrozsze-w-europie.html>

Uwagi szczegółowe do treści projektu ustawy:

1. Projekt ustawy jest niezgodny z Konstytucją. Różnicuje kredytobiorców posiadających kredyty hipoteczne oparte o ryzyko kursowe (tzw. "walutowe") względem innych kredytobiorców. Mimo, iż raty tych kredytów również urosły ponad dwukrotnie, to rozwiązania dotychczasowych przepisów, jak i obecnie procedowanych, nie uwzględniają tych umów, czym narusza się art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Przyjęcie rozwiązania "Rata do Dochodu" jest propozycją niemoralną. Ministerstwo Finansów nie widzi problemu wynikającego z faktu zwiększania zysków sektora bankowego do wielkości nie znanych w całej UE, a z drugiej strony chce oceniać zdolność kredytobiorców do realizacji 2-3 krotnie wyższych zobowiązań na podstawie ich dochodów, które w analogicznym czasie nie wzrosły lub wzrosły nieznacznie.

Proponujemy, aby przyjąć rozwiązanie alternatywne zgodne z interesem obywateli, ale także z interesem budżetu państwa. Niech rata kredytu pozostanie na wysokości średniej raty z 2021r., jeżeli dany bank osiągnął w okresie styczeń - czerwiec 2023 r. zyski większe niż 50% w stosunku do analogicznego okresu z 2022r.

3. Nie przedstawiono żadnej opinii potwierdzającej zgodność projektu z prawem Unii Europejskiej. W naszej ocenie przyjęte rozwiązania różnicują kredytobiorców w sposób naruszający prawo UE i o taką ocenę wystąpimy do Komisji Europejskiej.

W imieniu Zarządu Stowarzyszenia
Stop Bankowemu Bezprawiu

Arkadiusz Szcześniak

Prezes

